

ھۆكۈمەت كەلىپ نەبارىنى باران لەكۆمەلگەي مۇسلماناندا

نوسىنى : خۇبەيب تەۋھىدى

ھۆکارەکانى نەبارىنى باران لە کۆمەلگای موسلماناندا

نوسىنى : خوبەيب تەوھىدى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ بِرَحْمَتِهِ، وَعَمَّ كُلَّ حَيٍّ بِفَضْلِهِ وَمِنْتَهُ وَكَرَمِهِ،
 وَخَضَعْتَ الْخَلَائِقُ لِكِبْرِيائِهِ وَعَظَمَتِهِ، يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ
 خِيفَتِهِ، أَحْمَدُهُ -سُبْحَانَهُ- وَأَشْكُرُهُ، وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا
 شَرِيكَ لَهُ، فِي رَبُّوبِيَّتِهِ وَأَلُوْهِيَّتِهِ وَأَسْمَائِهِ وَصِفَاتِهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا
 مُحَمَّدًا عَبْدَ اللَّهِ وَرَسُولَهُ، وَخَيْرَتَهُ مَنْ خَلَقَهُ، صَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ عَلَيْهِ
 وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَالتَّابِعِينَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ،
 وَسَلَامٌ تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

بِیڭومان باران یه کیځکه له نعيمه ته کانی خودای په روه ردگار، باران
 یاخود ټاو به تاییه ت یه کیځکه له سه رچاوه گرینگه کانی ژيانی مرؤف،
 به داخه وه له م چنه د سألې پ ابردوو بریځی که م نه بیټ باران نه باریوه
 یاخود زور تاخیر ده بیټ، که نه وانه ش هیچی بی هوکار نیه، بِیڭومان
 هوکاره که شی په یوه ندی به هه لکردنی با له شه مال و یاخود که ش و
 هه وای ده ریایی ناوه پراسته وه نیه، به لکو په یوه ندی به خودی خو مان و
 کرده وه کانمانه وه هه یه به پشتیوانی خودای پایه به رز و میهره بان لیره دا
 باسی هوکاره کانی نه بارینی باران و تاخیر بوونی باران ده که م.

هۆکاره کانی نه بارینی باران یاخود تاخیر بوونی له کۆمه لگهی موسلماناندا:

یه کهم: زۆری تاوان و بێ فهرمانی کردنی خودا
گهر بێت و سه یڕیکی کار و کردهوه کانمان بکهین و به دلێکی ئیانییه وه
به کردهوه کانماندا بچینه وه بۆمان ده رده که ویت که کردهوه کانمان
شایه نی ئه وه نین که بینه هۆی په زامه ندی خوا سبحانه و تعالی،
کردهوه کانمان پریه تی له سه ریچی و له ری لادان.

که ئه وانه گشتیان هۆکارن بۆ تاخیر بوون و نه بارینی باران و تووش
بوون به به لا و نه هامة تی، وهك خوا ی تعالی له قورئانه پیرۆزه کهیدا
ده فه رموویت: (وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ
كَثِيرٍ) الشوری [۳۰] واته: (ههر به لا و نه هامة تیه کتان به سه ر هاتییت،
ئه وه ده رئه نجامی ئه و کارو کرده وانه یه که به ئاره زووی خۆتان
ده تانکرد).

بیگومان نه بارینی بارانیش یه کیکه له و نه هامة تیانه ی که هه موو
به هۆی زۆری تاوان و ئه و کار و کردهوه بێ شه رعیا نه یه و ده رچوونه
له فه رمانه کانی خودا، با بیر بکه ی نه وه پۆژانه چ تاوانگه لێک ده کریت له
نیو موسلماناندا!!

گەنجان و لاوانمان بەردەوامن لەسەر شوینکەوتنی پێچکەکانی
شەیتان بەردەوام وا لە بار و یانەکانن تا درەنگانی شەو، ئافرەتانن
خەریکی خۆپازاندنەو و بێ فەرمانی خواین لە پۆشینی
پۆشاکەکیانیان و خۆداپۆشینیان بە پۆشاکی شەری، گۆی لە گۆرانی
و موسیقا دەگیرێت، بازارەکانمان پربوو لە تاوان، بێ پەیمانی و
دزیکردن و خیانت کردن، غەشکردن لە مامەڵکاندا... هتد کە بێگومان
باسی تاوانەکانی ئەمرۆی ئێمە موسلمانان بکریت زۆر زۆری دەوێت بە
بابەتێک و دوان تەواو نابێت.

دوووەم: پشت هەڵکردن لە یادی خوا و لە دینەکە ی:
هۆکاریکی تری تاخیر بوونی باران پشت هەڵکردنە لە یادی خوا و لە
دینەکە ی کە ئەمەش هۆکاریکی سەرەکیە، خوای گەورە لە
قورئانە کەیدا دەفەرمووێت: (وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً
ضَنْكًا) طە: ۱۲۴. واتە: (ئەوێ پوو وەر بگێڕێت لە بەرنامە و یادی
خودا، بێگومان بۆ ئەو جۆرە کەسانە ژيانێکی ترش و تال و ناخۆش
پیش دێت).

بېگومان پشت هه لکردن له زیکر و یادی خودا هوکاریکه بۆ نه بارینی
باران و دواکه و تنی، پوژانه بهرده وام پشت له زیکری خوا ده کریت
خه لکی له پیناو به ده ست هیئانی دنیا قیامت و دینه که ی خویان
پشتگوئ خستوو ه گه نجانمان له جیاتی ده سترتن به سووننه تی
پیغه مبه ره وه (صلی الله علیه وسلم) شوین گاور و جوله که و بی باوه
پان که و تنوون، له جیگه ی بایه خدان به عیلمی شهرعی و گرینگیدان
به کتاه که ی خوی تاك و ته نیا که قورئانه گرینگی ده دری به کتیب و
په رتوو که کانی بیباوهران، پوژانه بهرده وام چاودی ری بلاو کراوه کانیان
ده کریت، خه لکی له جیات ئه وه ی ئیش به شهریه تی خودایی بکه ن
په نا بۆ یاسا و ده ستوری بی باوهران ده به ن، له جیاتی ئه وه ی منداله کان
فیری په وشته کانی قورئان و فهرمووده بکرین فیری سه ما و گوړانی
وتنیان ده که ن... هتد، که ئه و کرده وانه تی کپرای پشت کردنه له دینه که ی
خودا و یادو زیکری په روه ردگار.

سییه م: نه دانی زه کات

پیغه مبهری خودا (صلی الله علیه وسلم) ده فهرموویت: (وَلَمْ يَمْنَعُوا زَكَاةَ أَمْوَالِهِمْ إِلَّا مُنِعُوا الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ وَلَوْلَا الْبَهَائِمُ لَمْ يُمْطَرُوا) حسن وهو في السلسلة الصحيحة برقم ۱۰۶. واته: (ههر کاتی که کومه لی ئیمانداران وازیان له زه کات ده رکردن هیئا له ماله کانیان دا ئەوا بارانیان لیده گیریتته وه له ئاسمان، وه ئە گهر له بهر ئاژه له کان نه بیت ههر بارانیان بو ناباریت).

یه کیکی تر له هوکاره کانی نه بارینی باران و تاخیر بوونی زه کات نه دانی ماله کانمانه، که زه کات یه کیکه له پینج روکنه کانی ئیسلام و خوای گه وره له چه ندین ثایهت له قورئانه کهیدا باسی زه کات ده کات وهك ده فهرموویت: (وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ) النور: ۵۶. واته: نوێزه کانتان به چاکی ئە نجام بدەن وه زه کاتی ماله کانتان بدەن.

خوای گه وره زه کاتی له گه ل نوێژدا باس کردوو وه له چه ندین ثایهتی تریش باسی زه کات و گه وره یی زه کات ده کات، به لام به داخه وه موسلمانان که مته رخه من له پیدانی زه کاتی سه روهت و سامانه کانیان، بگره زوړیکیان به هیچ شیوه یه که زه کات نادهن که ئەمه ش بوته هو ی ته وه ی که له ئیستادا باران ناباریت یاخود تاخیر ده بیت وه یان ده باریت به لام له کاتی پئویست دانا.

چوارهم: سوپاس نه کردنی خوا له سهر ناز و نيعمه ته کانی.

بېگومان کاتیک ئيمه سوپاسی خواى گه وړه نه که ين له سهر نه و هه موو نيعمه ته ی که پيمانی به خشيووه, به ته نهایی نه پيه رستين نه و خواى گه وړه نه و ناز و نيعمه ته ی به سهریدا باراندووين و لیان ده گوریت و برسيه تی و قات و قری و بی بارانی پوو له ولاته که مان ده کات وه کو خواى گه وړه له قورئانه که یدا ده فهرموویت:

(إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ) النحل: ۱۲۴. واته: (خواى گه وړه نمونه ی ديهك بوموسلمانان ده هينته وه که له ئارامی و هيمنى دا ده ژيان, وه خواى گه وړه رزق و روزی فروانی ده پرژاند به سهریاندا له هه موو شوینیکه وه, به لام کاتیک کوفریان کرد به به خششه کانی خواى گه وړه و سوپاسگوزاریان نه کرد له سهر نازو نيعمه ته کانی, خواى گه وړه توشی برسیتی و ترسیکی زوری کرد به هوى کرده وه خراپه کانیان).

هه روه ها خواى گه وړه له ثایه تیکی تر دا ده فهرموویت: (وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ) ابراهيم: ۷. واته: (نه گهر ئیوه سوپاسگوزاریی نيعمه ت و به خششه کانی من بکه ن, نه و ا بېگومان نيعمه ت و به خششی خو متان بو زیاد ده که م, به لام نه گهر بی باوهر بن و نه و ا به راستی سزدانی من زور سهخت و به تینه.

کەواتە سوپاسکردنی خودای گەوره لەسەر نازو نیعمەتەکانی کە پێی بەخیشوین ھۆکاریکە بۆ خۆش گوزەرانی و زیاد بوونی پزق و رۆزی بەلام بە پێچەوانەو کاتیکی پشت ھەلکەین و سوپاسی خواى گەوره نەکەین لەسەر ئەوێ پێی بەخیشوین و بەتەنها نەى پەرستین، ئەو بەیگومان خواى گەوره ئەو پزق و رۆزیەمان لێ دەگۆریت بۆ ترس و قات قری بێ بارانی.

ئەوانەى لەسەرەو بەسکران کۆمەلێک بەلگە بوون لەسەر ھۆکارەکانی نەبارینی باران وە یاخود تاخیر بوونی، بیگومان ئەگەر بێت و لەسەر ئەو کار و کردەوانەى سەرەو بەردەوامبین و نەگەرینەو بەو لای خواى گەوره ئەو بەلاو موسیبهتی زۆر گەورەترمان بۆ دیتەپیش-پەنا بەخوا- وە ھەوەرھا ژیان و گوزەرانیان زۆر لەوێ ئیستا لە بیبارانیدا دەیچیژین ناخۆشتر دەبێت، بەلام ھەر کاتیکی پروومان لە دینەکەى خودا کردەو و گەراينەو بەو لای خوا ئەوا بیگومان خواى گەورەش رزق و رۆزی و بارانی رحمەتی خۆیمان بەسەر دەبارینیت.

كەواتە لە ھۆكارەكانى باران بارىن

يەكەم: پارانەوھ لە خوا و داواى لىخۆش بوون كردن
بىگومان بەوھ دەبىت كە بگەپىنەوھ بۆ دىنەكەى خودا و دەست بگرىن
بە قورئان و سوننەت،خوای مېھرەبان بەرەحم و بەزەبى خۆى
خۆشگوزەرانى و ئاوەدانى دەگەپىننەوھ بۆ ولاتەكەمان و بارانى
رەحمەتى خۆى بەسەرماندا دەبارىننەت،جا يەكەك لە ھۆكارەكانى باران
بارىن و خۆشگوزەرانى گەرانەوھ و داواى لىخۆش بوونكردنەوھكو
خوای گەورە لە قورئانەكەيدا لەسەر زمانى نوح (عليه السلام)
دەفەرمووئەت: (فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
أَنْهَارًا) نوح: ١٠-١١-١٢. واتە: (بەردەوام پىم دەگوتن،ئىوھ داواى لىخۆش
بوون لە پەروەردگار تان بکەن چونکە بەراستى ئەو زاتىكى لىخۆشبووھ
،بارانتان بە لىزمە و خورەم لە ئاسمانەوھ بۆ دەبارىننەت،مال و سامان و
نەوھ تان پى دەبەخشىت، ھاوړى لە گەل باخ و باخاتدا،پرووبار و چەم
جوگە تان بۆ بەدى دەھىننەت).

بېگومان گهرانه وه و داوای لیخوش بوون کردن یه کیکه له هوکاره
 گه وره کانی خوش گوزهرانی و رزق و رۆزی و بارینی باران، بویه
 پيوسته بهرده وام بگه رینه وه بۆ لای خودا و داوای لیخوش بوونی
 لیبکه ین چونکه به راستی ئیمه هه ژار و بی ده سلاتین و پيوستان به
 خواجه وه خوای گه وره بی پيوست و بی نیازه به ئیمه وهك له
 قورئانه کهیدا ده فهرمویت: (يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ
 هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) فاطر: ۱۵. واته: ئه ی خه لکینه ئیوه هه ژار و نه دارن و
 هه میسه ئاتاجی خودان (له هه موو کات و شوینیک پيوستان
 به خودایه) وه خوا بی نیاز و سوپاسکراوه).

دووهم: ته قوای خوا بکه ین له شوینک و ههر کاتیکیش بین
 یه کیکه تر له هوکاره کانی رزق و رۆزی و خوشگوزهرانی ئه وه یه که
 پيوسته بهرده وام تقوای خوا بکه ین و خودا به ته نها بپهرستین جا له
 ههر شوین و کاتیکدا بیت یان له ههر باردوخیکدا بیت، ههر کاتیک
 به راستی خوامان به رست و هاو به شان بۆ بپریار نه داو له هه موو
 شتیکدا بچوک و گه وره پشتمان به خوا به ست ئه وا بی گومان خوا
 گه وره رزق و رۆزیمان بۆ زیاد ده کات و بارانی ره حمه تی خوای
 به سه رماندا ده بارینیت، وهك خوای گه وره له قورئانه کهیدا

دهفه رمووئیت: (وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ) الطلاق: ۲-۳. واته: (هه ركه سئ تقواى خودا بكات ئهوا خواى گه وره ده رگای خيىرى لئده كاته وه وه رزق و رۆزيش ده دات له لايه كه وه كه هه ر به خه ياليشدا نه ها توه).

سئيه م: سو پاس گوزارى خوا بكه ين به به رده وامى
يه كيكي تر له و هو كارانه ي كه ده بيته هو ي باران بارين سو پاس كردنى
ناز و نيعمه ته كانى خواى پايه به رزه, وه كو خواى گه وره له ئايه ته كه ي
سه ره وه دا ده فه رمووئيت: (لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ) واته: (ئه گه ر ئيوه
سو پاس گوزارى نيعمه ت و به خششه كانى من بكه ن, ئهوا بيگومان
نيعمه ت و به خششى خو متان بو زياد ده كه م).

بو يه پئويسته له سه رمان به رده وام سو پاسى خودا بكه ين له سه ر ئه و
هه موو ناز و نيعمه ته ي كه پئى به خيشوو ين و به سه رماندا
ده بيار ئينيت, گه ربيت و باسى نيعمه ته كانى خودا بكه ين له ژماردن
نايات و بئ حيسابن, به لام بيگومان هه ركاتيك سه ر پئچى بكه ين و
پشت هه لبكه ين ئهوا خواى گه وره ناز و نيعمه ته كانى خويمان
لئده گر ئته وه.

له کۆتايدا بىر مۇسلمانم بزانە...
 خۆشگوزەرانى ئىمە ھەر لە دونىادا پىش ئاخىرەت لە خواپەرسىتى
 دايە نەك وابزانين خۆشگوزەرانى لە گوناھ و تاوان و سەرپىچى کردنى
 خودا دايە

وَأَخِرُ دَعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

تويشوو

پروژه‌یه‌كى ته‌واو سەریە‌خۆی ئیسلامییه و ئە پیناو بەرز
 ڤاگرتنى شەریعەت و بەرنامەى خۆای گەورە دژی هەموو
 ڤیچکە خوارو فیکرە سەر لی‌شی‌واوە‌کان دە‌وە‌ستی‌تە‌وه.
 کتیب‌خانەى تويشوو بە بە‌لگەى قورئان و سوننەت
 بانگە‌وازی خۆایى دە‌کات.

KTIBXANY_TWESHU

